

STRAHOVSKÝ KLÁŠTER

KLASZTOR NA STRAHOWIE

1 BAZYLIKA WNIĘBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY

Powstała jako długa na 56 metrów **trójnawowa romańska świątynia**. Posiadała transept oraz dwie wieże. Tego wyglądu jednak za długo nie zachowała, ponieważ po pożarze w 1258 r. przebudowano ją **w duchu gotyckim**. Drewniany dach zastąpiono kamiennym sklepieniem a do północnej, bocznej nawy dobudowano **kaplicę św. Urszuli** (obecnie - **św. Norberta**, w hebanowej trumnie i złożonym sarkofagu znajduje się grób założyciela zakonu).

Po husyckich grabieżach i długiej degradacji zabudowań, za czasów opata Jana Lohelia rozpoczęto restaurację i **przebudowę w stylu renesansowym**. W późniejszych latach, bazylikę rozbudowano w kierunku zachodnim, dzięki czemu powstała nowa fasada. Do południowej nawy przystawiono **kaplicę Panny Marii Pasawskiej**. Dziś znajduje się w niej grobowiec wybitnego wodza wojny trzydziestoletniej, generała Heinricha Pappenheima oraz fresk przedstawiający bitwę pod Wiedniem z królem Polski - Janem III Sobieskim.

W 1742 r. bazylika została znowu zniszczona. Pod kierownictwem włoskiego **architekta A. Lurago** przebiegła **barokowa odbudowa i przebudowa świątyni**. Wyniki tej pracy możemy podziwiać do dzisiaj.

Obecnie bazylika posiada 63 m długości, 10 m szerokości i 16 m wysokości. Wnętrze jest przestronne, jasne sklepienie bez wątpienia kontrastuje z ciemnymi ołtarzami i ławkami. Nawa główna zakończona jest absydą, a w niej mieści się ołtarz wykonany ze sliveneckiego marmuru. Dekoracją rzeźbiarską zajął się słynny, barokowy rzeźbiarz **Ignác Platzer**.

Sklepienie kościoła udekorowane dwunastoma plafonami z motywami maryjnymi pochodzi z 1774 r., ich autorem jest **J.W. Neunhertz**. Wokół nich odnajdziemy liczne sztukaterie **Palliardiego**.

CIEKAWOSTKI

- ▶ Zachodnia strona bazyliki zakończona jest kruchtą. Nad nią umieszczone zostały organy z 1774 r. W 1787 r. podczas swojej pierwszej wizyty na Strahova grał na nich sam **W.A. Mozart**.
- ▶ W kościele pochowano fundatorów klasztoru, Władysława II oraz biskupa Zdika, jednak dokładne miejsca ich spoczynku nie są znane.
- ▶ 6 listopada 1991 r. **papież Jan Paweł II** nadał świątyni tytuł **bazyliki mniejszej**.

WSTĘP DO BAZYLIKI

Wnętrza możemy odwiedzić po wcześniejszym umówieniu lub przychodząc na mszę. Nabożeństwa odbywają się: od poniedziałku do soboty o godz. 18:00, w niedziele o godz. 10:00 i 18:00.

2 BIBLIOTEKA STRAHOVSKA

To bez wątpienia najstojniejsza miejsc w całym kompleksie. Księgozbiór **od połowy XII wieku** nieustająco powiększał się. Wspaniałą paszę przerwała **wojna trzydziestoletnia**, po której gromadzenie ksiąg rozpoczęło się praktycznie od zera.

Jako pierwsza, w 1679 r., wybudowano **Salę Teologiczną**. W końcu XVIII w. powstała **Sala Filozoficzna**. Biblioteka Strahovska była w owym czasie ośrodkiem czeskiego odrodzenia narodowego, dlatego też liczba woluminów nieprzerwanie rosta. Aktualnie biblioteka posiada około 200 000 pozycji, a książki znajdujące się w zabytkowych salach, możemy oglądać jedynie z progów pomieszczeń.

Sala Filozoficzna

Gabinet Osobliwości

Sala Teologiczna

Sala Filozoficzna

Zbudowana została pod koniec XVIII w. na potrzeby pomieszczenia zbiorów książkowych ze zlikwidowanego w Louce klasztoru. Strahov przyjął nie tylko książki, ale również oryginalne regały, przez co wielkość sali dopasowano do wielkości szaf. Powstało okazałe wnętrze, mieści się tu 42 tys. ksiąg. Wnętrze posiada dwa poziomy - pierwszy wyznacza podłoga, a drugi to galeria, do której dostać się można skrytymi w narożnikach kręconymi schodami, zamaskowanymi fałszywymi grzbietami ksiąg. Autorem projektu sali jest **Pallardi**.

Nie jest możliwe pominięcie fresku, który wypełnia całe sklepienie. Nazywa się „Duchowe dzieje ludzkości” i przedstawia rozwój nauki i religii. Jego twórcą jest wiedeński malarz F.A. Maulbertsch.

Gabinet Osobliwości

To niejako korytarz łączący obie sale. Znajdują się tu m.in. zbiory przyrodnicze, kolekcje owadów i minerałów. Warto zwrócić uwagę na tzw. **ksyloteke**, czyli bibliotekę, w której książki wykonane są z drewna pochodzącego z gatunku drzewa, o którym opowiada dane dzieło.

Sala Teologiczna

Powstała jako pierwsza, wybudowano ją w 1679 r. według projektu **Giovanniego D. Orsiego**. Wnętrze jest niezbyt wysokie, regały z książkami (jest ich tu około 20 tys.) ciągną się wzdłuż ścian, a pośrodku ustawiono kilka globusów z XVI i XVII w. Po prawej stronie dostrzec możemy drewnianą rzeźbę św. Jana Ewangelisty.

Zwróćmy uwagę na sklepienie: freski ukazują różne aspekty mądrości ludzkiej, a każdy z nich oddzielony jest bardzo bogatą stiukową dekoracją.

Sala Teologiczna zawdzięcza swą nazwę treści woluminów, które tu się znajdują.

GODZINY WSTĘPU

poniedziałek - niedziela: 9:00-17:00

przerwa: 12:00-13:00

BILETY

normalny: 150 Kč, **ulgowy:** 80 Kč, **rodzinny** (2 rodziców + max 3 dzieci d 15 r.): 300 Kč

możliwość robienia zdjęć: 50 Kč